



KS. MIKOŁAJ SZCZYGIEŁ

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

WSTĘP

Doświadczenie śmierci człowieka, trudne i bolesne dla jej świadków, nie pozostaje poza porządkiem prawnym zarówno Kościoła katolickiego, jak i państwa polskiego. Oba porządki we właściwy sobie sposób regulują kwestie charakterystyczne dla podlegających im podmiotów. Oprócz regulacji dotyczących dokonania lub zaniechania konkretnych czynności w związku z faktem śmierci osoby ludzkiej, oba porządki dotykając bolesnego ze swej natury aspektu ludzkiej egzystencji, zabezpieczają prawo osoby zmarłej do godnego pochówku i są wsparciem dla ludzi cierpiących wskutek straty bliskiej osoby.

Dynamizm zmian zachodzących w społeczeństwie jednoczącym ludzi różnych wyznań i przekonań, którzy żyją w jednym państwie stanowiącym dla nich prawa, jest dla ustawodawców kościelnego oraz państwowego wielkim wyzwaniem. Zarówno rozbieżności egzystencjalne poszczególnych wiernych zmarłych, członków Kościoła katolickiego, i ich bliskich, jak i czynności prawne wymagane przy pochówku obywatela Rzeczypospolitej Polskiej według porządku cywilnego i karnego stawiają przed właściwymi prawodawcami konkretne wyzwania, które – sto-

sownie do okoliczności – muszą podejmować, wprowadzając nowe regulacje prawne lub modyfikując już istniejące przepisy.

Prezentowane studium zostało poświęcone owym regulacjom funkcjonującym zarówno w prawie Kościoła katolickiego i innych wspólnot wyznaniowych, jak i w polskim porządku prawnym. Młodzi naukowcy studiujący prawo kanoniczne, wyznaniowe, cywilne i karne podjęli w niniejszej publikacji refleksję nad prawnymi aspektami pochówku osób zmarłych, charakterystycznymi dla porządku religijnego i państwowego. W swych artykułach starali się ująć możliwie szerokie spektrum problemów prawnych, które generuje śmierć obywatela katolika oraz obywatela niekatolika.

Niech lektura niniejszego studium zwróci uwagę na wielość zagadnień związanych z pochówkiem osoby ludzkiej oraz zachęci do odważnej refleksji nad poszczególnymi instytucjami prawa kanonicznego i państwowego, by te, powierzone przedstawicielom odpowiednich władz, lepiej spełniały swoje zadania, służąc oddaniu szacunku należnego zmarłym członkom społeczności oraz niesieniu pociechy tym, którzy ich opłakują.